

ISSN: 2149 - 5645

International Journal of Humanities and Education

Uluslararası Beşeri Bilimler ve Eğitim Dergisi

Yıl : 2020 Cilt: 6 Sayı: 13

Dr. Halil TURGUT

Editörler / Editors

Dr. Saadettin YILDIZ

Dr. Gökçe Yükselen PELER – Dr. Halil TURGUT

Teknik İşler / Technical Services

Gürcan LOKMAN

Yazı İşleri / Secretarial Work

Saffet YILMAZ

Yayın Kurulu / Editorial Board

Dr. Bülent ŞEN / Kırklareli Üniversitesi

Dr. Fegani BEYLER / Bingöl Üniversitesi

Dr. Hakan AKÇAY / Yıldız Teknik Üniversitesi

Dr. Hristo SALDZHIEV / Trakia Üniversitesi

Dr. Maral TAGANOVA / Mahtumkulu Dil, Edebiyat ve Millî Elyazmaları Enstitüsü

Dr. Olga PİLLİ / Girne Amerikan Üniversitesi

Dr. Oxana MANOLOVA YALÇIN / Erciyes Üniversitesi

Dr. Pi-Chu KUO / National Pingtung Üniversitesi

Dr. Robert E. YAGER / Iowa Üniversitesi

Dr. Rysbek ALİMOV / İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

Dr. Zeki AKÇAM / Kıbrıs Sosyal Bilimler Üniversitesi

Dr. Zeynep ELBASAN / İndiana Üniversitesi

İdare Merkezi / Adress

Yenidoğan Mahallesi, Alperen Caddesi, Köşker Konağı, Bina No: 11, Kat 13, Daire 40, Talas /

Kayseri, Tel: +90 507 041 54 09

ijhe.org / editor.ijhe@gmail.com

Yayın Türü / Type of the Periodical

Altı aylık, uluslararası hakemli dergi / Biannually, international refereed journal

İçindekiler / Context

Araştırma Makaleleri / Research Articles

1 – 16 Using Games To Teach Spanish As A Foreign Language In One-On-One Sessions With Young Learners

Claudia Lizeth ANAYA BARAJAS & Astrid RAMÍREZ VALENCIA

17 – 34 The Didactic Use of Mantle of the Expert in Teaching CLIL (Content Language Integrated Learning) Geography: An Action Research in Primary Education

Simos PAPAPOULOS & Georgia KOSMA

35 – 48 The Persecution of Balkan Turks in the Last Period of the Ottoman State and Balkan Wars

Hasan ACAR & Şenol BAYRAM

49 – 67 The Use of Women Beauty as Advertising Attraction: Semiological Analysis of Three Magazine Advertising

Nural İmik TANYILDIZI & Ayşe Sebnem YOLCU

68 – 84 Dolaşım Sistemi Öğretiminde Hikâye Destekli Etkinliklerin İlköğretim Öğrencilerinin Akademik Başarı ve Kalıcılığına Etkisi

Esra ÖZAY KÖSE & Taha YILDIRIM

85 – 117 Halk Eğitimi Merkezi Kurslarına Katılan Kadın Yetişkinlerde Öğrenme Süreçlerinin Ev İçi Ücretsiz Emek Üzerinden Değerlendirilmesi

H. Eylem KAYA & Berkan ALTAN

118 – 127 Yaşlılıkta Cinselliği Etkileyen Psiko-Sosyal Faktörler

Demet KARAKARTAL

128 – 144 Çocuk Gelişimcilerin Meslek Algıları Ölçeğinin Geliştirilmesi

Rıdvan KARABULUT & Enver TÜRKSOY & Asude ARSLAN & Şengül ULAŞ

145 – 156 Çocuk Cinsel İstismarının Önlenmesinde Cinsel Eğitimin Önemi

Demet KARAKARTAL

157 – 178 Elektronik Kültür Ortamında Sosyal Kodlamalar: Medyada Eğlence Kaynağı Olarak Şiddet İçerikli Mizahın Toplumsal Cinsiyetçi Bakış Açısıyla Değerlendirilmesi

Mehmet ÖZDEMİR

179 – 206 Toplumsal Güvenliğin Sağlanmasında Önleyici Kolluğun Etkinliği Üzerine Kavramsal Bir Araştırma: Bursa İl Jandarma Örneği

Hakan SÖNMEZ

207 – 240 Uluslararası Askerî Örgütlerdeki Kültürel Farklılıkların Liderlik Üzerindeki Etkileri

Alparslan ÖZKAN

241 – 266 Kurumsal İtibar Yönetiminde Kurumsal Sosyal Sorumluluk Faaliyetlerinin Etkisi: Betimsel Bir Analiz Çalışması

İlkay GÜLERYÜZ

267 – 290 Fen Bilgisi Eğitimi Alanında Kavram Karikatürü İle İlgili Tezler Üzerine Bir İçerik Analizi: Türkiye Örneği (2007-2019)

Hayriye Nevin GENC

291 – 318 Anadolu Selçuklu Dönemi Mimari Yapılarında Turkuaz

Kifayet ÖZKUL

319 – 351 Atsız'ın "Bozkurtlar" Romanındaki Kişi Adları Üzerine

Mehmet BULUT

352 – 374 Elmalılı Hamdi Yazır'ın Kur'an Tefsiri Çerçevesinde Lisanın Toplumsal Dönüşümdeki İşlevi

Uğur Berk KALELİOĞLU & Menderes SOYDAN

375 – 394 Celal Bayar'ın Kayseri Cezaevi'nden Tahliyeleri, Affı ve Uluslararası Af Örgütü'nün Bu Konudaki Çabaları

Mehmet METİN

395 – 411 Küreselleşme ve Teknoloji Üzerine Bir Değerlendirme

Sefa BAYGÜL

Bibliyografya / Bibliography

412 – 445 Bağdaşıklık Üzerine Bir Bibliyografya Denemesi

Süleyman AKSU

Kitap İncelemesi / Book Review

446 – 448 ‘Gagauz Namuz Kodeksi’ Adlı Kitap Üzerine

Harun GÜNGÖR

449 – 454 Talip Doğan, Tilim Han Divanı (Orta İnan Türk Ağzı): Giriş-İnceleme-Metin-Dizin, Ankara: Akçağ Yayınları, 2020, 525 s.

Mustafa CENGİZ

Bilim Kurulu / Scientific Board

- Dr. Ahmet ALBAYRAK / Erciyes Üniversitesi / Türkiye
Dr. Betül AYDOĞDU GÖRKEM / Erciyes Üniversitesi / Türkiye
Dr. Elçin İBRAHİMOV / Azerbaycan Milli İlimler Akademisi / Azerbaycan
Dr. Emrah BOZOK / Millî Savunma Üniversitesi, Kara Harp Okulu / Türkiye
Dr. Fatih BALCI / Kayseri Üniversitesi / Türkiye
Dr. Güven ARIKLI / Kıbrıs İlim Üniversitesi / Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
Dr. Hülya ERAYDIN ARGUNŞAH / Erciyes Üniversitesi / Türkiye
Dr. İlkey GÜLERYÜZ / Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi
Dr. Könül MEMMEDOVA / Yakın Doğu Üniversitesi / Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
Dr. Kutluk Kağan SÜMER / İstanbul Üniversitesi / Türkiye
Dr. Mehmet TOPAL / Anadolu Üniversitesi / Türkiye
Dr. Muharrem DAYANÇ / İstanbul Medeniyet Üniversitesi / Türkiye
Dr. Murat TURAL / Yozgat Bozok Üniversitesi / Türkiye
Dr. Mustafa ARGUNŞAH / Erciyes Üniversitesi / Türkiye
Dr. Nevzat ÖZKAN / Erciyes Üniversitesi / Türkiye
Dr. Oğuz KARAKARTAL / Lefke Avrupa Üniversitesi / Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
Dr. Selahittin TOLKUN / Anadolu Üniversitesi / Türkiye
Dr. Stoyan DİNKOV / Sofya Üniversitesi / Bulgaristan
Dr. Sultan Murat TOPÇU / Erciyes Üniversitesi / Türkiye
Dr. Zihniye OKRAY / Lefke Avrupa Üniversitesi / Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti

BU SAYIDAKİ HAKEMLER / REVIEWERS IN THIS ISSUE

Prof. Dr. Behiye AKÇAY	İstanbul Üniversitesi – Cerrahpaşa
Prof. Dr. Ergün KOCA	Girne Amerikan Üniversitesi
Prof. Dr. Halim ÖZNURHAN	Erciyes Üniversitesi
Prof. Dr. Kasım KARAMAN	Erciyes Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa KARAGÖZ	Erciyes Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa TALAS	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Prof. Dr. Osman Serhat İREZ	Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Selahittin TOLKUN	Anadolu Üniversitesi

Prof. Dr. Serdal SEVEN	Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi
Prof. Dr. Şahika KARACA	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Doç. Dr. Cenan KUVANCI	Erciyes Üniversitesi
Doç. Dr. Hakan AKÇAY	Yıldız Teknik Üniversitesi
Doç. Dr. Harun IŞIK	Erciyes Üniversitesi
Doç. Dr. İlkay ŞAHİN	Erciyes Üniversitesi
Doç. Dr. Mehtap YILDIRIM	Marmara Üniversitesi
Doç. Dr. Mustafa SARI	Sakarya Üniversitesi
Doç. Dr. Neslihan DURMUŞOĞLU SALTALI	Ordu Üniversitesi
Doç. Dr. Nuriye KOÇAK	Necmettin Erbakan Üniversitesi
Doç. Dr. Selim KAYA	Afyon Kocatepe Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet Serkan TAFLIOĞLU	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Doç. Dr. Şamil YEŞİLYURT	Nevşehir Hacı Bektaş veli Üniversitesi
Doç. Dr. Zihniye OKRAY	Lefke Avrupa Üniversitesi
Doç. Dr. E. Tuğg. Fahri ERENEL	İstinye Üniversitesi
Dr. J. BnB. İlkay GÜLERYÜZ	Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi
Dr. J. BnB. Üyesi Ümit ŞEVİK	Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi
Dr. J. Yb. Erdem ÖZGÜR	Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi
Dr. J. Yb. Hasan ACAR	Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi
Dr. J. Yb. Haydar PEKDOĞAN	T.C. İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı
Dr. Öğr. Üyesi Abdullah Nuri DİCLE	Sinop Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Betül ATEŞÇİ KOÇAK	Erciyes Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ceyhun YÜKSELİR	Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Çiçek Dilek BAKANAY	İstanbul Aydın Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Emin SALİHİ	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Emrah BOZOK	Millî Savunma Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ergenekon SAVRUN	Ufuk Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Erhan ÇAPRAZ	Erciyes Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Fatih BALCI	Kayseri Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Halil UZUN	Kilis 7 Aralık Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Halit BİLTEKİN	Anadolu Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi İbrahim DEMİRCİ	Sinop Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Kadriye KAYACAN	Necmettin Erbakan Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Kürşad DURU	Marmara Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Murat GÜR	Nevşehir Hacı Bektaş veli Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Nihan ERDEMİR	Süleyman Demirel Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Oksana MANOLOVA YALÇIN	Erciyes Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Onur ÇELEBİ	Yozgat Bozok Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Serdal IŞIKTAŞ	Kıbrıs Sağlık ve Toplum Bilimleri Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Talat KOÇAK	Afyon Kocatepe Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Uğur DURMAZ	Kocaeli Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Zeynep ÖLÇÜ DİNÇER	Erciyes Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Cemaliye DİREKTÖR	Lefke Avrupa Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Sultan OKUMUŞOĞLU	Lefke Avrupa Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Tuba HİM	Kıbrıs Sosyal Bilimler Üniversitesi / Kıbrıs Sağlık Toplum Üniversitesi
Dr. Aziz Nazmi SHAKİR	Sabancı Üniversitesi
Dr. Gürhan ÇOPUR	Ardahan Üniversitesi
Dr. Tuğçe ÜNER	Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Dr. Vedat BAYRAKTAR	Gazi Üniversitesi

Editör Notu / Editorial Note

Konunun uzmanları, “virüsten sonra hiçbir şey eskisi gibi olmayacak” diyorlar.

Çok şey değişir mi dünyada? Bunu, panik havası bittikten, ortalık yatıştıktan sonra görebilecek insanoğlu. Virüsten önce kaybetmiş olduğumuz değerleri bilir ve içine düştüğümüz durumu iyi analiz edersek onları geri kazanmanın ya da yerlerine yeni insani değerler üretmenin yolunu da bulabiliriz.

İnsanoğlu can korkusuyla eve kapandığı şu dönemde kendine şu üç soruyu sordu mu?

*Dünyayı cehenneme çeviren ben değil miyim?

*Gövdeimde mideden başka kalp denilen, beyin denilen iki organın da bulunduğunu hatırlayabilecek miyim?

*Beni eski yerime yükseltecek gücüm kaldı mı?

İnsanoğlu bu üç soruya makul cevaplar verebilir ve yola öyle çıkarsa “virüs öncesi-sonrası” ayrımının bir anlamı olabilir.

Virüsten önce kimin elinde en öldürücü silahlar vardı, virüsten sonra kimin elinde olacak? Silah sahibinin değişmesi neyi değiştirecek? İnsan hayatının hoyratça alt üst edildiği bir dünya, zihniyet aynı kaldıktan sonra anlamlı hiçbir değişikliğe uğramaz.

Daha açgözlü, daha hoyrat, bencil, daha zalim mi olacağız, yoksa paylaşmayı öğrenmiş, halden anlar, vicdanlı, hakperest, alçak gönüllü, Allah’tan korkan-kuldan utanan, şefkatli, merhametli insanlar olarak mı çıkacağız bu hengâmeden? Musibetler eğiticidir şüphesiz; fakat insanoğlunun çabuk bencilleştğine dair de çok örnek var...

Virüsten sonra insana bakışımız değişmezse, daha çok insanlaşmazsak büyük bir fırsatı kaçırmış oluruz; olduğumuz yerden de geriye düşeriz. Okullarımızın vizyonu, misyonu, hedefi iyiden iyiye değişmelidir. Yüz binlerce genç insanın çaresizce teslim olduğu eğitim sistemi seri imalat mantığından kurtarılmalı, fırsatlar çeşitlendirilip genç insanlara farklı kapılar açılmalıdır. Gelen haberler, dijital teknolojinin insanı günlük hayatının her safhasında takip etme gücüne ulaştığını ve bir “büyük gözaltı” tehlikesinin eşikte olduğunu gösteriyor. Sokağa çıkarken yüzünüzün renginden, kaşınızın-gözünüzün çeşitli hâllerinden sonuçlar devşirilerek niyet okunacaktı! İnsan iradesini bütünüyle sakatlamaya matuf böyle bir uygulama, “şahsiyet” dediğimiz kişisel zenginliğin ölümü demektir. Dünya milyarlarca etten-kemikten robotun koştuğu bir oyun yerine döner. Virüs sonrasında insanlık bu büyük

tehlikeyi önlemek, kendi eliyle robotlaşmamak için harekete geçebilecek mi, yoksa muktedirlerin ihtirası karşısında çaresiz mi kalacak? İnsanı önce canavarlaştırıp sonra da dizginlemeye çalışmak yerine ona “zübde-i âlem” olduğunu anlatmak, öyle yetiştirmek bütün insanlığın ortak hedefi olmalıdır. Akli erenlerin sahne dışına atıldığı, ruh asaletinin hatıra bile gelmediği bir dünya, sonunda, duvarsız-çitsiz bir hapishaneye döner.

Devlet yeniden organize olmalıdır. Artık “gevşek devlet”in yerini insanın geleceğini dert edinen “millî devlet” almalıdır. Bütün dünyayı ağır bir tehdit altına alan salgın, dünyada her türlü ittifakın bozulabileceğini, yenileri kurulsa bile onların da her an dağılabileceğini göstermiştir. Bir kısmı geleceğe, bir kısmı iç siyasete yatırım olarak değerlendirilebilecek uluslararası yardım gösterileri bir yana, her devlet kendi halkına sahip çıkmak için çırpınmaktadır. Her şey normale döndüğünde, milletlerin -nihayetinde- kendine dost olabildiği iyice anlaşılacaktır. “Millî devlet”e dönüş teklifimizin sebebi budur.

Dünyanın her yerinde virüsten sonra devlet erkânı millet önünde şeffaf, saygılı, âdil, hesap verir, hak tanır-hukuk bilir olmaya razı olabilecek mi? Bu son derece zor görünüyor ama durumdan çıkarılması gereken derslerden biri de budur. Dünyada güç dengelerinin çok da uzun olmayan aralıklarla değiştiği ve dünün muktedirlerinin ekonomik, siyasi, askerî üstünlüklerinin ellerinden kayıp gittiği; ittifakların çözüldüğü, imparatorlukların yıkıldığı gerçeğini unutmak, küçümsemek çok pahalıya mal olmuştur; bundan sonra da olur. İttifakların en güçlüsü bile menfaat cilası ile cilalanmıştır.

Virüsten sonra, insanın teknoloji için değil, teknolojinin insan için olduğu büyük(!) devletler tarafından da kabul edilmelidir. Bu olmazsa, özellikle gelişmemiş ülkelerin genç nesilleri telefon-bilgisayar-televizyon teknolojisi tarafından preslenmeye devam eder. Teknoloji, sayılı birkaç devlet için nimet, fakat birçoğu için “çağın afyonu” olur. Eskiden de çok farklı değildi ama sevimli bir sömürü aracı olma özelliği iyice öne çıkar. Bu da insan aklının dönüp insanı vurması demektir.

Ölüm korkusunun insanları düşünmeye de sevk ettiğinden şüphe yok. Görüldü ki zenginlik, mevki-makam, kadın-erkek ayrımı olmaksızın herkes topun ağzında. Virüs, bu yüzden “adaletli” sayılıyor! Haşmetli virüs, giderken adaleti de alıp gitmemeli ve insan onu kutsal bir hazine gibi muhafaza etmelidir.

Her şeyin bir anda değiştiği bu ortamda Nisan 2020 sayımızı yayımlayabilmenin buruk sevincini yaşıyoruz. Yüz yüze görüşüp tartışabilmenin ne büyük nimet olduğunu daha iyi

anladık! Bu ortamın araştırmacılarımız için de büyük sıkıntılar getirdiğini düşünüyöruz. Kaynaklara -özellikle ilk kaynaklara- erişme kanallarımız hayli kısıtlanmış bulunuyor. Buna rağmen, yazarlarımızın çok sayıda çalışma ile dergimize katılmış olmaları sevindiricidir.

Bu sayımızda sırasıyla; Alparslan ÖZKAN, Claudia Lizeth ANAYA BARAJAS-Astrid RAMÍREZ VALENCÍA, Demet KARAKARTAL, Esra ÖZAY KÖSE-Taha YILDIRIM-H. Eylem KAYA-Berkan ALTAN, Hakan SÖNMEZ, Hasan ACAR-Şenol BAYARM, Hayriye Nevin GENÇ, İlkay GÜLERYÜZ, Kifayet ÖZKUL, Mehmet BULUT, Mehmet METİN, Mehmet ÖZDEMİR, Nural İMİK TANYILDIZI-Ayşe ŞEBNEM YOLCU, Ridvan KARABULUT-Enver TÜRKSOY-Asude ARSLAN-Şengül ULAŞ, Sefa BAYGÜL, Simos PAPADOPOULOS-Georgia KOSMA, Uğur Berk KALELİOĞLU-Menderes SOYDAN, Süleyman AKSU, Mustafa CENGİZ-Talip Doğan, Harun GÜNGÖR imzalı yazılar yer alıyor. Askerî örgütlenmeden, hukuka, toplum güvenliğinden mimarlık ve tarihe, çocuk istismarından öğretim yöntemlerine değişik alanlara ait değerlendirmeler, yazı çeşitliliğini gösteriyor.

İlgilerinden dolayı yazarlarımıza, üniversitelerde eğitim-öğretimin karakter değiştirmesine uyum sağlama çabaları arasında görev üstlenen hakemlerimize ve derginin yayına sunulmasının bütün aşamalarında emeği geçen çalışma arkadaşlarımıza teşekkür ediyoruz.

Yeni sayılarda buluşmak dileğiyle.

Prof. Dr. Saadettin YILDIZ

EDİTÖR